

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: Львів, РИНОН Ч. 18. П. ПОВ.	ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Телефон Редакції 248-48	місячно (в книжковій) . 3.00 зол.
Телефон Адміністрації 229-41	чвертьрічно 15.00 "
Телефон Друкарні 229-26	піврічно 30.00 "
Адреса для телегр.: Діло Львів	річно 60.00 "
Кошти: П. К. О. Львів 504.000	В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
Банку Чеського Львова	ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
Прага „Діло“	У ВСІХ ІН. КРАЯХ 1.50 ЗОЛ. П.
Рукописів не повертаємо.	ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО ІНШИЙ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Розстріляли 217 українських совітських старшин.

Як подає фінська преса, у Києві викрито (ПУ) велику протимосковську змову під пров. старшини інтендантури Карченка. У зв'язку з тим розстріляно 217-ох українських

старшин.

Також в інших українських гарнізонах (ПУ) переводить масові евакуації та арештування

Виборча перемога де Валери.

ТИМЧАСОВІ ВИСЛІДИ ВИБОРІВ ДО ІРЛАНДСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

В неділю в год. 19. оголошено висліди парламентарних виборів у 101 виборчих округах (всіх разом є в Ірландії 136). В тих округах де Валера здобув 58 мандатів, Косгрейв 32, партія праці — 5, незалежні — 6.

Де Валера здобув 4 нові мандати: від те-

пер він мабуть матиме абсолютну більшість і не буде мусити шукати підтримки партії праці, що мала 13 мандатів.

Популярність де Валери збільшив договір з Англією, що покінчив шкідливу для Ірландського рільництва митну війну.

Бритійський уряд не прийняв італійської пропозиції

У СПРАВІ ЕВАКУАЦІЇ ДОБРОВОЛЬЦІВ З ЕСПАНІЇ.

Перед 10-ма днями мін. Чіано запропонував британському амбасадорові, щоби ввести негайно в життя англо-італійське порозуміння, не узалежнюючи його від евакуації італійських добровольців. Тих останніх Італія погодилась тимчасом стягнути з фронту і зосередити в одному місці, недалеко пристані, відкрити воїм гуманітарно відчалити. Їх, напр. коло Кадиксу. Італія дала би гарантію, що не вживе тих військ

до воєнних операцій, хіба, що якась третя держава допустить виразної інтервенції на користь червоної Еспанії.

Прем. Чемберлен не прийняв пропозиції та поручив амбасадорові у Римі закомунікувати це мін. Чіанові, що відбув розмову з ним негайно після повороту з Венеції, де бачився з прем. Стоядіновичем.

43 еспанська червона дивізія перейшла французський кордон.

43. червона дивізія перейшла піренейський кордон з повним вирядом і забрала зі собою 20.000 овець. Небавом приженуть ще 20.000 овець та кілька тисяч коней і мулів.

8.537 воїків 43. дивізії вислано до червоної Еспанії, 643 — до національної

Німечка й італійська преса гостро атакує французський уряд. Згідно з постановами права народів про неутральність він повинен був роззброїти частини, що перейшли кордон, та інтернувати їх до кінця війни.

Стріча румунського короля з турецьким президентом.

Як повідомляє румунське міністерство двору, король Карло відплив 17. ц. м. на своєму яхті у напрямі Босфору. На другий день у Бос-

форі на яхт всів турецький прем'єр та міністр закорд. справ. У Царгороді король відбуду розмову з президентом Кемалем Ататірком.

Витайські п'рати обрабували португальський корабель.

Португальський пароплав „Дон Педро“ наїхав через радіо сигнал „С. О. С.“, повідомляючи, що його обрабували китайські пірати.

На прохання португальського генерально-го консула британський військовий корабель вийшов, щоб пошукувати „Дон Педро“.

КИТАЙСЬКІ ЛІТАКИ ЗАТОПИЛИ ЧОТИРИ ЯПОНСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ.

Китайський комунікат подає, що літаки затопили на ріці Янцзе 4 японські військові кораблі.

ЯПОНСЬКІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ.

Як подає японське командування, японське

летунство і дальше дуже активне, бомбардує більші китайські центри.

В неділю збомбардували японські літаки китайські позиції між Митаном і Туянью. 9 китайських літаків, що повзало над Туянью, мусіло відступити.

На південному відтинку залізничі Кантон — Ганков японські летунки збомбардували Пакончов, знищили вагони і рейки, опісля збомбардували залізничний міст коло Чамліну.

Крім того японці знищили китайські батареї та укріплення коло Гойгов, на Гайнані.

Поворот міністра Свентославського з Румунії.

Мін. Свентославський відїхав в год. 21.30 в Польщі до Варшави. На двірці прощав його мін. Рачинський з представниками румунської влади. В останньому дні побуту в Руму-

нії, після офіційної частини візиту, мін. Свентославський звидів Сінляу та ковальні нафти в долині Брашова.

Вівторок 21/VI год. 19:30 Велика Сала

Виш. Муз. Інст. ім. М. Лисенка

в рамках III. Консу

Опера Гунода „ФАВСТ“

цїла I, II і частина II діл.

Орхестра (новий твір М. Колессі) — хор, скрипковий концерт.

Наступ на православну церкву.

Львів, 20. червня 1938.

Останніми часами йде скріплений наступ на Православну Церкву. Оскільки на Волині та Поліссі ведеться акція навертання на латинство православних українців, то на Холмщині на перший план виступає закриття здруге православних святинь, як масове знищення. Закрили всі нові доми молитви, що переборозили вже всі труднощі, зв'язані з будовою, замкнули теж наново деякі церкви, що їх були перед тим відчинили та повернули православним. Наново відкрився рана віроісповідного конфлікту, що вже поназу почала була заскелюватися.

Почалося було у бурхливі роки 1918—19, коли та нещаслива країна зі своїх 370 (кругою) передвоєнних святинь втратила відразу кругою 320 церков. Більшу частину з них висвітили тоді на латинські костели, хоч ні українські святині ніколи в своїй історії латинськими костелами не були; решту церков позаникали. Одначасно перетворили у костели добрих кількадесят і таких, що повстали вже за часів православ'я, себто були вже безспірною власністю православних. Далі приказав наведемо села з півдня Холмщини: Біла Білгородського повіту, Красногород і Шеня — замського пов., Тарноватка, Ходизамі, Пересла, Кичини — томашівського повіту, Горшова, Сгаринь і Теремби — грубешівського повіту.

Замкнені православні святині пішли на поталу руйнуючій силі часу, вони загинули повільно, але безпощадно. Іноді прискорювали той процес добрі люди.

З такі

церкви згорили останніми часами, не відомо, чи випадково, чи з людського допомогою. З доброї сотні замкнених церков від більшої частини лишилися ніки тільки спомини...

У 1924. р. була сироба висвітлити на латинські костели кільканадцять таких замкнених церков. Але ця акція припинилась: повстав коло неї такий завеликий шум. У соїм запротестували українські послы, на місцях дійшло до активного сирогитву населення, до біжак між православними та латинцями (у селі Степань-ковичах на Грубешівщині). Нарешті — хоррорі дістл — Совіти, які зорко сідкують за найменшими подіями з меншинного терену у Польщі, пригадали собі клявузу римського договору та одгалили в офіційальну тогу оборонців православних вірних.

На Холмщині настала більш-менше стабілізація відносин. Хоч повного національно-віроісповідного спокою ніколи там не було, проте масового натиску на релігійному відтинку там не було аж до недавніх часів. Тут і там повставали нові святині, що були радше домами молитви, ніж церквами в будьякому стили, це були здебільша немов великі столоди з вікнами. На будову нової церкви зправила не могли бути дістата дозволу ні громади, ні сиремі особи, що хотіли на власні грошї по-

ції), то не всі словаки погоджуються з такою тактикою о. Гайки.

Донедавна Гайкова словацька народня партія не мала конкретної програми на „буде-нь“. Гасло автономії було гаслом маніфестаційним: Як має виглядати ця автономія, які мають бути рямці автономії ніхто не знав, не знали того навіть і самі гайківці, бо не мали конкретного плану автономії. Просто собі го-лосили — „Словацьчина для словаків“, „Геть чехів зі Словацьчини“ і більш нічого. Тепер вже Гайкова партія має автономістичну про-граму — вже випрацювала проект зміни чехо-словацької конституції і подасть його до пар-ляменту. Цей проект пропонує перебудувати республіку на дуалістичну державу, щось на зразок колишньої Австро-Угорщини.

Від гайківців ще раніш подано до пар-ляменту шість проектів зміни конституції і пе-

ребудови Чехословацької Республіки на дер-жаву автономних національних округ, себто на швайцаризацію Чехословацьчини. Колиж тепер Гайки творить опозиційний блок разом із Гайкою, то вони в поглядах на устрій ЧСР різняться: не можна припустити, щоб гайківці задовольнилися становищем одної з національ-них округ, як проектує судето-німецька партія. Так само й остання ніколи не підтримає дома-гання автономії Словацьчини, що виглядала б як незалежна держава. На Словацьчині знаходяться досить численні національні меншини — мад-ляри, українці й німці. Словаки творять лише 72% населення Словацьчини. То ледви чи можна припускати, щоб судето-німецька партія, не говорячи вже про мадляр та українців, могла підтримувати змагання гайківців до словаць-кого тоталізму. Словацький націоналізм і то-талізм Гайки перетворив би Словацьчину в те-рен жорстокої національної боротьби, якої зов-сім не бере під увагу Гайка. Щодо українців, то він самовпевнено твердить, що, мовляв, ко-ли він дістане в руки владу на Словацьчині, то „за короткий час там не буде ані одного руси-на“, а коли ще залишаться такі, що не підля-жуть словакізації, то він „позбірає їх на віз і вивезе зі Словацьчини“. Такі фрази добрі для де-магогічної промови на передвиборчій візю, але їх трудніше буде отцю Гайці перевести в життя, ніж навіть державний дуалізм.

М. О.—яч.

винуватий сміється в кулак — і знову те саме. А пізніше та сама влада „падкає“ над рівнем польської преси — в порівнянні з „Таймсом“, як малі формати, як невеличкі накладі, як мало інформації, як по-ганий папір, як слабкі фотографії, чому ні-який часопис не висилає власних кореспон-дентів на терен воєнних операцій у Китаю і т. д. Добре так казати. Нехай би „Таймс“ перенісся до Польщі з нашою адміністра-цією і з нашим законодавством, то по мі-сяцеві паятируб би його редактори ходи-ли без черевиків. То і так треба дивува-тися, що в наших умовах, коли мається тільки труднощі, шикан, злої волі і ніякої помочі — польська преса є ще на такому рівні, на якому є.

У зв'язку з тим автор піддає думку, щоб на цьогорічній другій надзвичайній сесії сою-му, якої скликання мають домогатися послі, внести законопроект про те, щоб влада мусіла винагороджувати видавництва втрати, спри-чинені безпідставними конфіскаціями, які суд відхиляв. „Це — пише автор — невіддільна умова незалежності преси, того, щоб вона відважно і совісно виконувала свої великі обо-в'язки, умовина людського існування для 100 тисяч людей, яким преса дає працю.“

Не маємо що додавати до цього від себе. Коли так пишеться про польську пресу, то що ми можемо казати про умови, в яких працює українська преса, власне з тих самих причин, які наводить автор виленського „Слова“.

Річ саме в цих „дрібничках“. В найновішому числі „Ютра Праци“ (ч. 26 з 19-го червня ц. р.), органу нової політичної групи, що недавно так шумно зірвала з Озо-ни, появилася стаття п. Ва. Ігнатовича п. и „Згадки української думки“, що є відгомонам декларації УНДО. П. Ігнатович теж є того по-гляду, що декларація УНДО, хоч вона — на його думку — не принесла нічого нового, що могло б заскочити польську оліцію, була ену-ціяцією не на часі. З другого боку п. Ігнатови-чеві здається, що галицькі українці взагалі звели свою національну справу до боротьби за такі дрібнички, як „двомовні написи на гро-мадських урядах чи характер парохіальної шкільки“ забувши про великі проблеми східної політики.

З партікулярних стежок політичного думання і діяння треба перейти на ширші шляхи, де рішатиме дилема великості Річчосполитої і майбутньої України. Тим-часом не можна ще домогатися занадто ба-гато, коли невідомо чи ті зиски та здобут-ки не були б змарновані зі шкодою для

УРОДИНОВА КНИЖЕЧКА

Пром-банку

Львів, Гродзких 1. І. п.
Тел. 292-15 і 290-15

запевнить Дитині самостійний вартат праці.

Наталий! Всього добра а нагоди уродив Сина. Ра-дію, що Ти а Дитина здорові. Вашу адресу висла-ла до Пром-банку, щоб передати Малому уродини-ву книжечку. Хай від перших днів привикає до опадно-сти. Одновчасно і від себе алодила а малий дарунок на книжечку, щоб вгадав колись тоту Любу.

З польської преси.

Невіддільна умова незалежності преси.

У статті п. и „Необхідний закон“, уміще-ній у виленському „Слові“ (ч. 164, з 17-го чер-вня ц. р.) торкнувся її автор п. Аль переважно справи, бо справи незалежності преси. Він стверджує, що преса — це сьогодні великий промисл, який у Польщі дає змогу утри-матися щонайменше сотні тисяч людей, а з ро-динами це число дійде до одного відсотка всієї людності Польщі.

„Це великий, підставовий промисл. Тим важливіший, що дає працю винятково висо-кому відсоткові умови робітників, отже дає засоби існування верстві, якої поло-ження особливо важке, а втримання її при житті має засадниче значіння для збере-ження ладу і соціального мира в державі.“

„Тимчасом влада ніякого промислу так не переслідує, не шиканує та злобно не руйнує, як саме часописний промисл. Як заложу фабрику шпичок до зубів, а влада якусь частину моєї продукції сконфіскує мотивуючи, що мої шпички не відповіда-

ють, допустім, санітарним вимогам — то маю рекурс до суду, і, як суд признає, що шпички були в порядку, влада мусітиме виплатити мені відшкодування. Натомість за безпідставну, безправну, довільну, кон-фіскацію, що є виключно вчинком адміні-страційного „проізволу“ влада матеріально не відповідає. А кожна така конфіскація — це поважна втрата.“

„Кожна конфіскація — це втрата для ви-давництва, це труднощі а виплатою пла-тень, задегlosti податкові, обезпеченні та інші, обидва платень, утруднювання технічного поступу редакції, персоналу. Як іде про балачку, то влада незмірно ще-дра у „підтримці“ преси, здорової ініція-тиви і т. д. Але у практиці? Такий чи інший референт староства затирає руки, кажучи: ну, і сконфіскували ми! Потім приходить присуд, який звільняє зайнятий наклад. То і що з того? Втрати залишаються втрата-ми, до їх звороту ніхто не зобов'язаний, а

МИХАЙЛО МОЧУЛЬСЬКИЙ.

З останніх десятиліть життя Ів. Франка

(1896—1916.)

(З приводу роковин смерті поета).

ФРАНКО РЕДАГУЄ „ЛІТ.-НАУК. ВІСНИК“.

Восени 1897 року перестало Наукове Тowa-риство ім. Шевченка друкувати „Зорю“ і а по-чину Михайла Грушевського постановило ви-давати журнал за типом європейських revue — „Літературно-Науковий Вісник“. До редакції мового журналу запросив Михайло Грушев-ський і Франка. Здавалося б, що нічого див-ного нема в тому, коли стає членом-редактором поважного журналу такий великий письменник, як Франко. Дійде, але не в Галичині. Колись а „Діла“ прогнали були народовці Франка, ка-жучи йому на дорогу: „Іди а не признавайся, що ти русин!“), а коли а кішцем 1884 р. Оме-лян Партицький обіцяв був передати Франкові

на власність „Зорю“, то народовці так були пе-релякані тим, що поки Франко вернувся з Ві-на, куди поїхав був до В. Федоровича пере-глянути збірники його аистування за 1848—1870 рр., власником „Зорі“ було вже „Товари-ство ім. Шевченка“). Колиж терпіла яка га-лицька редакція Франка у себе, мав він крім цензора державного ще й громадського). Прав-да, в Австрії а початках Франкової діяльності йшла за прикладом Бісмарка боротьба з соція-лізмом, але все-ж, якби не зляканість, обску-рантизм і ультрароалізм галицьких українців, Франко почував би був себе таки краще вдома і не був би мусів йти в найми до сусідів та тра-тити час на журналістику.

Тимто а тепер, коли стало яснє, що Франко став співредактором Літер.-Наук. Вісника, зчи-нявся великий шум у нашій Галичині. Ще не появилася й одна книжка „Літер.-Наук. Вісни-ка“, ще ніхто не знав, який буде її зміст, а вже восени 1897 року на однім деканальнім собор-

чику зібрані духовні запротестували проти у-часті Франка в журналі і свій протест оповісти-ли а газеті „Душпастир“.

Що-ж і говорити, коли справді зявилися перші книжки „Літ.-Наук. Вісника“ і між спів-редакторами побачили читачі — Франка? „На-перед настроєні проти нового видання критик — каже сам Франко — бачили злочини та під-копи проти ріжних святощів там, де були б не бачили їх в іншому виданні; добачили його руку там, де була рука нпр. Маковей або когось іншого різно невинного а ніяких підкопах“). До хору незадоволених прилучилися також „Буковина“ та „Руслан“, а незбаром піднесли-ся голоси проти Франка та „Літ.-Наук. Вісни-ка“ і на загальних зборах Наукового Товари-ства ім. Шевченка, і там підносилися вони так довго, поки дальшого видавання небезпечного журналу не перейняла на себе „Українсько-русь-ка Видавнича Спілка“ а кішцем квітня 1905 року. (Далі буде).

) В полі чола, 1896 р., ст. XIV.

) Іоан. XV і Житє і Слово, V, ст. 485.

) Показчик змісту „Літ.-Наук. Вісника“, в Льво-ві, 1903, ст. VI—VII.

Як подають із Ковня, всі підготовки над урухоменним польсько-литовської мови лінійної комунікації повинна.

В сесію вирушати перші поїзти на Львів

Сторінка без політики.

Сорок літ уже шукають скарбів Атилли.

Недавно знайдений скарб у старій кам'яниці при вул. Муфтар у Парижі викликав справжню гарячку серед власників і робітників старих кам'яниць. Всі постукують молотками по стінах, сподіваючись почути порожній відгомін. Також історики згадують про цій нагоді про різні скарби, в яких місцях знайдено скарби і в яких місцях люди сподівалися, чи може ще й тепер сподіваються скарбів.

Шасліччі ті, що знайдуть скарб. Та кілька то припадає на одного щасливого таких, які шукають, шукають і нічого не знаходять.

Така подія трапилася перед 40 роками в Мадриді. Сорок літ тому якийсь пастух незалежно від будешт побачив у сні Атилла.

Вовж гуляв повідомив пастуха, що перед своєю смертю він закопав у землю скарб. Місце, в якому той скарб Атилла буцімто закопав, показала сонна мара пастухові дуже точно: в лісі,

там, де збереглися ще останки старовинних укріплень, серед таких то й таких дерев.

Пастух пробудився й задумався над сном. Чи не вибратися йому справді на розшуки? Він схопив лопату, пішов у визначене місце, пошпоряв трохи тут то там, не знайшов нічого і заспокоївся.

По кількох днях Атилла з'явився пастухові знову у сні, цим разом грізний і невдоволений та знову велів шукати за скарбом.

Це трапилося сорок літ тому. Пастух і його жінка були ще молоді. Тепер вони перескочили обов'язково сіддесятку і все ще шукають терпеливо скарбів Атилли.

Ніхто їх не зачіпає і ніхто їм не боронить шукати. Лиш іноді водять до лісу гостей-туристів та показують шукачів скарбу, як тамошній дивогляд.

Боксер і міліядерка.

Міс Астор, яка приблизно пів року тому вийшла заміж у третє за молодого боксера Енцо Фермонто, дістала перед кількома днями розвід.

Які були причини розводу? Доволі сензаційні, все таки настільки переконливі, що вважає за відповідне признати подружжя міліядерки з боксером за розв'язане. На розправі вийшло, що під час пошлюбних місяців міс Астор мусіла раз-не-раз учитися боксу на рішуче домагання мужа. Її життя уложалося так, на не одна рунда приходила за другою. Однак найгірше те, що сам Фермонто вважав свою водругу відповідним спарингпартнером і бив її

немилосердно при кожній нагоді, з кожної причини і навіть без причини, просто „оттак собі, щоб не вийти з вправ" — як під час розводного процесу заявила безталанна міліядерка.

У наслідок розводу міс Астор стала тепер у 45 році життя знову вільною жінкою і „знаменною партією". Фермонто вийшов незалежно на розвід, бо дістав від своєї б. подружки 150.000 доларів і вийшов до Європи.

Величезне майно, яке сягає тепер до мільярдів, залишив міс Астор її перший муж Джон Дженот Астор, який згинув у 1912 р. на „Титаніку".

Конгрес „товстого паперу“.

Перед кількома днями в Парижі відбувся конгрес „товстого паперу". Цей конгрес склали прихильники чистоти Парижа і його завданням було поборювати засмічування відпадками харчів та товстими паперами, в яких були замінені перекуски міських городів, парків, зоопарку т. зв. Бульонського Лісу.

На конгресі зложив привіт присутнім головний комісар туристики. Сам конгрес закінчився символічним бенкетом: члени конгресу доказали на ділах, не лиш на словах потребу боротьби з нехлюйними туристами, чи як вони це називали: „боротьба з товстим папером".

Бенкет відбувся на вільному повітрі в парку Сен-Клю. Учасники конгресу приїхали туди на автобусах і автокарах. Кожний з учасників дістав коробку з перекускою. Бенкет був незначайно оживлений та веселий, однак коли він скінчився, в парку було так чисто як і перед бенкетом. Учасники бенкету повинні були докласти всі останки, папери, пляшки, шнурочки, коробки...

На бенкеті демонстрували різні предмети які мають впливати на підтримання чистоти, впр. кошечки на рештки, спеціальний папір до харчів, тачки до вивозу сміття.

Радіові хвилі, що заварюють воду.

Виявляється, що радіові хвилі виконують не лиш важку роботу в діяльності радіофонії, але що можна їх теж ужити до багатьох простіших чи навіть практичніших справ. За кордоном викликав величезну сензацію винахід віденського лікаря, який перевів низку досвідів і зумів заварити воду при допомозі коротких радіових хвиль. Ця сензаційна вістка дісталася до часописів і агаданний лікар мусів улаштувати приладний показ варення новою методою. А саме він аложив до горшка зі змивною як лід водою риби й відтак при допомозі спеціального висильного апарату скермував на горнець ультракороткі хвилі. По кількох хвиликах риби заварилися,

при чому вода задержала свою первісну температуру. Відтак дотепний лікар заморозив бешкет і сміх його, причому лід теж не зійшов із місця.

Інші не менше цікаві досліди з ультракороткими променями перевели інші німецькі вчені, а саме радювими хвилями сушили вони дерево не із зовні лиш зі середини. Виявилось при тім, що дерево може в середині бути зовсім добре звугліле, хоч на верху нема навіть найменшого сліду тління. Час сушення дерева таким способом дуже короткий але одночасно й дуже дорогий.

Потвора Лоч Нес.

Справа шотландської потвори Лоч Нес ще затерлася в пам'яті читачів. Вона виринує кожного року в огірковий сезон, особливо тоді, коли закордонні часописи намагаються готувати своїх читачів різними неможливими сенсациями.

Та в Англії інакше використовують потвору з Лоч Нес. А саме заснували там акційне товариство для розшуку потвори озера Лоч Нес. Товариство має капіталу к. 400.000 франків. Тепер, коли наближаються фєрі і літній сезон, реклама Лоч Нес для зацікавлення туристів входить до небувалих розмірів.

Над берегами озера уладжують три обсерваційні стації, які будуть безупинно слідкувати за кожною появою потвори на поверхні води.

Обсуга стації складається з досвіданих моряків, озброєних знаменитими фотографічними апаратами та сильними лінетами й окулярами.

Якщо з щогорічних обсерваційних стацій нічого не вийде, на другий рік відкриють нові виспи на акціонерів, при чім кожна акція буде коштує дорожча, як тепер. Тоді товариство купить власний аїтак, яким переводитимуть безупинно стації аґети над озером, щоб не прогнати тієї хвилини, коли з'явиться потвора.

Основою акційного товариства залежною акціонерів, що дивіденди можна буде виплатити, якщо вийде зробити хочби одну світанну потвору.

Нема сумніву, що „товариство" має рекламні цілі і його діяльність зливається на суб-

венційних власників гостиниць і пансіонів над берегами озера. Все такі акції справді розписали і потвора, яка не існує, далі притагає маси туристів до Шотландії.

Жіноча хитрість.

Професор Борис із Софії був відомий не лиш як знаменитий педагог, але теж як ідеальний муж і батько. Шож, коли наука тепер мало поплачує — прийшли фєрі і всі пляни та мрії про виїзд над море, чи в гори розбилися об одну дрібницю — брак грошей. Треба було вдоволитися проходами за місто.

„Відтепер мусимо шалити — рішив професор — я перестав курити — це досить дорогих 300 зол. за рік. Перестанемо пити каву — сказала пані професорова — то зробить ще 150 зол. за рік, разом 450 зол. А на чергові фєрі запевнені літніше першої класи".

Професор не тільки сказав, але і справді 2 дні таки не курив — нудився, їритувався, а на третій день почав знову курити. Він потішав себе, що жінка нічого на те не каже, але й вона не дотримала слова — каву пили далі.

Зближалися знову фєрі і професорова перша зачепила дражливу справу літництва.

„Деж твої ошадности на куренні?" Професор заміявся. „Але ти, серце, теж не дотримала слова!" Професорова мовчки показвала щадничку кишечку — професор очам своїм не вірив. 150 зол. ще й кілька золотих відсотків доплало. „Алеж ми пили каву, серденько, звесь час — рано, по обіді чорна, часом ще й на підвечір і то знамениту каву!"

Професорова аж захопилася зі сміху. Так, так, дуринку — правдивий, знаменитий Празький. Спершу з домішкою зернистої кави, а потім вже зовсім чистий, нефальшований Празький — це є ошадність коло 15 зол. місячно, в додатку ти вже дуже давно не мав биття серця. А тепер постарайся ще 150 зол. зачету і валимо до Ворохти."

ОДНО РЕЧЕННЯ ВАРТОСТИ 100.0000 ДОЛ.

Ньюйоркські часописи повідомляють про незвичайно сензаційний процес, який відбувається в найближчому часі в Нью Йорку. А саме одна з американських фабрик цукорків і шоколадів заскаржила автора фільмового сценарія за одне речення у фільмі, коли мала Шєраї Темпл відчинила в одній місці фільмні коробки з шоколадками і її тєта питається малої вірки, чи вона не має нічого смачнішого до їдення. Фірма-обвинувач вважала, що в тому мачала пальці конкурентів фірма і домагається за одне коротке речення сто тисяч доларів відшкодування.

ВЕСЕЛЕ

ДОБРИЙ ПРИЯТЕЛЬ

— Що ти ще живеш? Я думав, що ти вже давно помер.

— Добрий із тебе приятель, що ти не прийшов навіть на мій похорон.

В МАЛІМ МІСТЕЧКУ.

— Чи приймаєте а поворотом товар, який не подобається клієнтам?

— Очевидно. А що як а нас купили?

— Книжку.

— Чомуж віддаєте її?

— Не подобається мені закінчення.

ОПРАВДАНЕ ОБУРЕННЯ.

— Тепер відусю — каже молодий мужик на до прощака — не приходите так часто, бо я вже не вийду і не зможу вас спомогати.

— Це нечуване, женитися моїм коштом.

ДВІ РАДИ

— Ов, чому ти ходиш на паличку?

— Бо я мав самоходову катастрофу.

— І не можеш ходити без палички?

— Лікар каже, що можу, лиш зловачт рішуче мені забороняє.

ЖІНОЧА МОДА.

Муж переглядає рахунки своєї жінки й міркує:

„За що справді я плачу? Жінка носить мешти зі самих лір, як швейцарський сир, капелюх без крис і без дна, сукні без плечей і переди, при тому чимраз коротші, хоч рахунки чимраз довші."

ДОЛЯ ВЛОВИЦІ.

— Ех, коби так мій муж, ани, не пошарав а тепер відхав стара провизка.

— А що робив ваш муж.

— Сам жебоав.

Хроніка Совітської України.

„ПЕРШИЙ УКРАЇНЕЦЬ“.

Навіть мала дитина на совітській Україні знає, що перший українців це „Нікіта Сергійович Хрущов“, цей „незломний“ більшовик. Бо, як же не доросла ще Україна до такої чести, щоб мати першим українцем самого „вождя“. „Вождь“ — це перший кандидат на депутата верховної ради УРСР, а Хрущов „перший український“.

Юліан Опільський

ІДОЛИ ПАДУТЬ

Історична повість із часів
ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО
Том перший.

(10 стор. ЦІНА зом. 2.—)

Дістанете у видавництва

„ДІЛО“, Львів, Ринок 10,

у всіх книгарнях краю.

НОВА КНИЖКА
БІБЛІОТЕКИ
„Д І Л О“

Київ за часів великого князя. — Морська випава Володимирів Бєз. і його відвідини у п'ятородських імператорів з метою одружитися з їх сестрою. Могутні постаті варягів. Картина бити і дани. побуту.

І на честь цього „першого українця“ навіть дає з Москви великий радіо-концерт. І зовсім не треба думати, що як концерт в Москві, то цього українського в цьому не буде. Цілком навпаки. Аджеж артист Гамзай (не Гамалія, а Гамзай), відспівав „песню про казака Голоту“ (не Голота, а Голота), відспівав, як „Голота, кака український“ виробляв різні штуки, борючись разом з представниками великого братерського російського народу. (Вігме, вже навіть не остогадо цитувати про що велич російського народу, про це братерство з ним. А там же що дні!.. Мабуть таки трудно вбити ці актори в голови тих нерозумних та упертих українців?). Відспівав цю пісню, зрозуміло, чистішею російською мовою, якою її й написав.

Не маємо тільки відомостей, як (на кількох де ступнів) раділа „жівнуча“, дізнавшись про це вшанування свого „першого“...

ВЗАЄМНА ВВІЧЛИВІСТЬ.

Але як Москва ввічливо вищає в програму свого концерту пісню „про Голоту“, треба-ж

чимсь їй віддячити, любій сестрі (і зажерливі ця сестриця, між нами кажучи). Отже, наприклад, для чого там, на совітській Україні, якийсь „Україніфізм“, тільки „ворогів народу“ плодити, чи що? Є ж російські чи пак совітські кіно-трести, які і без того постачають фільмами совітську Україну. Чому не „ліквідувати“ цей саний „Україніфізм“, чому не зробити задоволення старшій сестриці?

Щоб доказати любов до цієї сестри „українські“ композитори написали, наприклад, музику, присвячену Пушкіну і Лермонтову. Український композитор Гуров (щоб усі знали, що не український композитор, передбачливо повідомляють, що він мешкає в Одесі), написав музику до вірша Пушкіна „Туча“. Композитор Грудін (цей мешкає в Києві), написав музику до тексту Пушкіна „Цвіти последние милай“. Композитор Гозенпуд (мешкає у Харкові), написав музику до тексту Лермонтова „Белеет парус одинокий“. Композитор Косенко (про цього не треба зазначати, де він мешкає), написав музику аж до двох віршів Пушкіна.

Ну, а щоб все ж українське населення і в дитячому віці розуміло добре „красоту російської літератури“ вивчатимуть російської мови цього літа аж 20 тисяч педагогів на спеціальних курсах, а 25 тисяч вивчатимуть цієї мови по загальних педагогічних школах.

Чи не посміється ласкаво з цього приводу сестриця?

„НОВЕ ПІКЛУВАННЯ ЦК ВСЕСОЮЗНОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ І СТАЛІНА“.

На цей раз піклування Совітською Україною виявилось у розподілі Донецької області на дві: Сталінську і Ворошиловградську. Це дуже втішило українців, ну і приємно. Ніде в СССР нема Сталінської області, а на Україні буде. І Ворошиловградська область теж не але виходить. Як там не кажіть, а в Кремлі приємно, ну а крім того хтож був ініціатором цього? Ясно, що „товариш Хрущов“, акась там подяка та височить. А то справді! Донецька — тільки нагадує той Донбас; що не тільки про 100 прц. плану, а й про 90 забув.

ДЕШО ПРО УКРАЇНСЬКЕ (БЕЗ ЗАДНИХ ЛАПОК) МИСТЕЦТВО.

У Києві гостить тепер харківський театр імені Шевченка. З приводу вистави пєси Кропивницького („Одного з пайтанолюбивих основоположників українського професіонально-

ПОМИНАЛЬНЕ ІГОСЛУЖЕННЯ
в першій роковині смерті бл. п.

Степана Федеза
ем. директора гімназії

Відправиться дня 22. червня ц. р. в год.
7. рано в Валоський цр-ва. Р і д н а.

го театру“) „Дай серцеві волю, заведе в неволю“ київські рецензенти звичають, що вся вистава — постановка М. Крушельницького, мистецьке оформлення Бурієвського, музика Крижанівського — це відраділий наслідок відомого високопосадовця засновника класичної спадщини української драматургії

ПІДГОТОВА ДО СВЯТУВАННЯ 125-ИХ РОКОВИН НАРОДИН ШЕВЧЕНКА.

Рада народніх комісарів УРСР утворила окремішній комітет під головуванням письменника Корнійчука для намічення плану, як увічнити пам'ять поета й широко спопуляризувати його творчість серед українського народу і народів Совітського Союзу. І мимоволі виникає питання, а якже буде з пам'ятником Шевченка у Києві, аджеж була постановка ради народніх комісарів УРСР про відкриття пам'ятника в березні 1936 р.?..

НОВІ КНИЖКИ.

Державне літературне видавництво УСС видало в останньому часі: „Онапа Горбаня“, нову поему харківського письменника Ігора Муратова (як видно з уривків, що їх андрювано в періодичній пресі, поема не ала, „Усеозброєний“ — збірку нових пісень Марка Зізмана; „Родину“ — збірку нових поезій Павла Беспощадного, присвячену життя робітників Донбасу.

НЕНАДРУКОВАНЕ З ТВОРІВ ГОГОЛЯ.

Ленінградський інститут літератури Академії Наук СССР задить до друку третій том академічного збірника творів Гоголя. У ньому вперше опублікують уривки незакінченого роману „Гетьман“ та уривки незакінчених оповідань „Страшная рука“, „Дождь был продолжителем“ і „Страшный кабан“.

ВИМІНАЯ ІНШИХ З ЛІНОГО БОКУ!

У творах Мораса пробивається завжди те гостре почуття, що Франція, дочка Атен і Риму, має мати перше місце у світі.

„Людовий фронт“ причинився був арештуванням Мораса до великої популяризації його творів. Замкнений у „Санте“ в Паризі Шарль Морас писав цілими днями (якому до язички перевезли всю його бібліотеку, його відвідувало там коло 40 осіб денно, а цілти, які надсилали з усіх сторін Франції для Мораса, попросту засилювали його визначні кімнати, — очевидна річ, що Морас у якесь-ці був найбільшою журбою уряду, щоб йому нічого злого не сталося). Підчас того французькі книгарі робили світі інтереси випродуючи твори Мораса, а тоді теж появлялися щораз нові і нові наклади важніших його писань. Кілька тижнів тому Морас відвідав націоналістичну Іспанію, де його приймав з великими почестями ген. Франко при оцінках багатоглибини еспанської юрби „мехай живе Франція!“

Зараз по тієї поїздки став він членом Французької Академії. Консервативна рішечеська установа приймаючи його в ряди „безсмертних“, бажала заманіфестувати свої ворожі почуття до лівих партій. Рауэ гріє, справжній край, справжній Франція, — цей поділ — це провідна теза Мораса — дада всупереч рауэ légal — проти волі урядової Франції — найвище достоїнство одному із найбільших сучасних мислителів Франції і світу. Бо Морас критикуючи французький сучасний устрій — т. за законом, чи пак легальну Францію, ніколи не допускає, щоб хтонебудь плював честь його французької батьківщини — цієї справжньої — реальної вічної Франції. І тому так багато інтелектуалістів, навіть із габору тієї „закононої“, республіканської Франції, утішилося на вістку, що Морас увійшов у мурі рішечеської Академії. Бо тієї і праві французькі інтелектуалісти себе взаємно шанують

ІРИЯ СТУДІНСЬКИЙ.

Шарль Морас.

З приводу його вибору в члени Французької Академії).

„Американці та англійці, яким показують багато париські дивогляди — пише великий французький письменник і співредактор ролітичного щоденника „Аксіон Францеа“, Леон Додє — не догадуються, що найдивнішим і найкавішим із тих дивоглядів, це Морас уявляється друкарні. З його каламаря і з під його пера вийшли політичне відродження Франції“.

Парижани мають нераз нігоду бачити 70-літнього Мораса, як бунтаря на бурхливих націоналістичних вічах, як він в окруженні мови кидає громи на республіку, демократію та уряд.

Зате елегантна париська публіка часто чула іншого, вже спокійного Мораса, в роздумних салих, як він говорить на літературні, філософські теми.

І тоді можна замітити, як від часу до часу Мораса падає зі сцени на якогось маленького і кругленького добродія, що сидить у першому ряду і дає рукою якісь таємні знаки прес-агентів. Цим кругленьким паном є, очевидно, Леон Додє. А ціла тайна того якогось безсмітного телеграфу на селі пояснюється тим, що Морас трохи недочуває, а Додє дає йому підказку, чи його голос добре розходитьсь по залу.

Цей благородний, спокійний і дотепний інтелегент, бувале, перетворюється в недоброго, злого та ідкого полеміста, головно у хвилини, як він бере в руки перо в редакції „Аксіон Францеа“.

Хто не є полемістом, той не є журналістом, каже Морас, бо в газетаря мусить бути думка, яку він воює і несли, які грають і дають

живучість писаним рядкам. До його важніших творів належать ось ті праці: Романтизм і революція, що охоплює сюжети: майбутність інтелекції, А. Конг, Жіночий Романтизм, Пана Монк або покоління подій, далі Три політичні ідеї: Шагобріни, Мішле, Сен Бєв. У творі „Кізь і Танже“, що появилсь перед війною, він передбачив розмір воєнної катастрофи: „П'ятсот тисяч французів прогнаних, холодних і покрововалених на землі, що не була добре підготована до оборони“. На жаль, Морас помилявся на 900 тисяч! Як поет Шарль Морас лине думкою у старовину Грецію, він теж захоплюється творами провансальського поета Місґрала, якого він особисто знав.

У своїм головнім політичній творі „Анкета про монархію“, Морас вилазить свою політичну філософію. Він боронить принцип тривкості, що проявляється в політиці у спадщині монархії (інституція добра, навіть як тимчасовий монарх не відповідає вимогам). Цей принцип тривкості зображує Морас, подібно як і Комт та Фюстель де Куланж, тією величавою фразою, мовляв, мєрі правлять світом. В економічній принципі тривкості вимагає приватної власності і передачі майна з батьків на дітей. Економічний лад смертий колає на корпоратизм і має тепер відійти. Звідси цей вплив Мораса на модерні фашистські рухи. Мусоліні і Салазар, диктатор Португалії є духовними учениками Сорєля і Мораса. Угода і співпраця Франції з латинським світом є політичною догмою Мораса. Зате він є найбільшим ворогом Німеччини. У хвилині, як німецький канцлер приїздив до Риму, його „Аксіон Францеа“ перестерігала Мусоліні словами: „небезпечно германським варварам показувати Рим“.

Морас шанує німецьку духовну культуру, але він пригадує своїм німцям, що як вони наприклад захоплюються німецькою музикою, і їм не можна забувати, що край, який видає цю музику, є ворогом Франції ч. 1.

Подяка львівської дітвори митр. Шептицькому.

В неділю 19. ч. м. передполуднем відбулося в городі святоюрської палати зворушляче свято, а саме після тихої Служби Божої зібралася долодь народних шкіл Р. Ш. та всіх львівських захоронок (усіх дітей було к. 600), щоб зложити подяку своєму Опікунові і Батькові за його щире серце, Митрополитові Шептицькому. Як відомо, закодами Т-ва „Українська Захоронка“, чи пак її голови п-і С. Ракової існують у Львові хатички, в яких молодь дістає обід. Акція доживлювання дітей дуже важка й важка, бо вимагає багато фондів. І саме в тому найбільше помагає молоді її найкращий опікун Митрополит Андрей.

Щоб висловити йому якнайширшу вдяку зібралася молодь у городі з китицями квітів і радісною піснюю на устах. До молоді привезли Митрополита, який вів щирі й безтурботну гутірку з нашими найменшими.

Маленька Надія Пасіка зі захоронки на Левандівці та ученик школи ім. Б. Грінченка подякували „святочними промовами“ Митрополитові за його добре серце й допомогу у доживлюванні української дітвори. Опісля діти зложили у стіл свого Опікуна квіти. Добре вишкolenний хор школи ім. Б. Грінченка відспівав низку пісень.

ГПУ викрило тайну протисовітську радіостанцію.

ВЕЛИ П ВИСОКИ ДОСТОЙНИКИ ГПУ.

З Мінська надішла до Риги вістка, що в одній опушеній лісничівці коло Мінська ГПУ викрило тайну радіостанцію, що надлявала промови проти Сталіна в імені „Союзу Визволення Росії“.

Лісничівку здобуто після довгої облоги, в якій згинувло кільканацятьох чекістів. У лісничівці дежало двох небіжчиків та двох важко

ранених; усі вони — вищі старшини ГПУ; один з убитих — це комісар Рубінштайн з Мінська.

Крім короткохвильової 3-кільватової радіостанції з акумуляторами, патефонами й патефонними кружками найшли чекісти у лісничівці чимало зброї та муніції.

На Білорусі почалися великі арештування, зокрема між вищими чекістами. До Мінська приїхала окрема слідча комісія та два китайські куріні чекістів.

шости елемент села, слід знизати мінімальний вік при активному і пасивному виборчому праві та дати законну охорону перед вськими виборчими зловживаннями.

Всі польські промовці в генеральній дискусії числом 8 заявили проти пятиприкметникового виборчого права при виборах до волосних і повітових рад, а що засадничу тезу посла д-ра Барана піддержали тільки посла д-р Зомерштайн і д-р Троян. Проти згаданої тези посла д-ра Барана заявився теж іменем уряду віцеємн. Корсак.

Після цього передано спеціальну дискусію над поодинокими статтями щодо виборчих громадських радних, де цілу низку поправок зголосив теж і пос. д-р Троян, якого кілька дрібніших поправок технічного характеру комісія прийняла, а вілкінені зголосив пос. д-р Троян як внесок меншости на пленум союму. З важніших поправок комісія прийняла, що громадським радним може бути кожний громадянин, який має право вибирання, скінчив 27 років, а не 30, як було в проєкті. Активне виборче право має кожний з покінченням 24 років життя. Другою важною поправкою, що її прийняла комісія, є те, що виборчі проєкти вирішує староста не сам, але на основі рішення повітового відділу з рішальним голосом. Комісія прийняла цілу виборчу ординацію до громадських рад (49 статей).

В суботу 18. ч. м. мали відбутися дані наради комісії над виборчою ординацією до волосних і повітових рад, але засідання відложено з приводу смерті марш. союму Цара. Чергове засідання відбудеться 24. ч. м., а можливо, що аж 27. ч. м. Тоді придуть теж відголосування комісії конкретні внески посла д-ра Барана у справі пятиприкметникового виборчого права до волосних і повітових рад.

Оголошення.

„Суспільний Промисел“ докл. фабрика шпальт і мішок вил у Львові, вул. Жовтєвська 188 та 208, повідомляє, що рішенням Загальної Збори підпорядковані з дня 9. квітня 1938 р. приймають план доходу на 1937 р. у висоті 7%, що робить зод. 120 до кожного повного утілу. Дивіденди на нові акції в касі фабрики в уривках горілки (8-12-0), а відкриті салішяться до диспозитів членів за окремою і на базисах можуть бути перенесені на рік дальш утілу.

50,000.000 КИТАЙЦІВ МУСИТЬ ВТІКАТИ ПЕРЕД ПОВЕНЕЮ.

Якщо не вдасться спинити повені в Китаю, прийдеться евакуувати коло 50,000,000 китайців; вигляди на опанування стихий над, а з огляду на дощі вода дальше прибуває. Міжнародний комітет допомоги голодуючим китайцям вичерпав майже всі засоби; крім того він параліжує його діяльність.

ГОСТРИЙ ВИСТУП ПРОВІДНИКА ФРАНЦУСЬКИХ КОМУНІСТІВ ПРОТИ СОЦІАЛІЗМУ.

Комуністичний провідник Торес заявив у комуністичній маніфестації в Пікіні, що аполітика Даладіє не має нічого спільного з лівим фронтом. Він накинувся на промислову партію, який своєю підтримкою урядові Даладіє вести ту політику, що комуністи рахують на соціальні маси, які здійснять програму лівого фронту хочби і проти волі своїх провідників.

По широкому світі.

У Німеччині засудили на смерть 4 вояків, що заложили комуністичну організацію в південній Німеччині.

Естонський посол у Москві заявив про протиперелету большевицького атак на Естонию.

Бразильський президент підписав закон, що дає право виселювати чужинців, що вступають проти держави, публічного ладу або парлі.

Німечький уряд усунув з Австрії всіх урядовців, що належали до католицьких студентських організацій.

Австрійські націонал-соціалісти змушували 3-ті реконвіні заборони націонал-соціалістичної організації за уряду Дольфуса.

У британському парламенті відбудеться найближчому тижні дебата у справі виведення британських кораблів з Естонії.

СССР почав будувати 10-ю північну залізницю для своєї багатиїшої флотії.

Непромакальні плащі

Краєві і заграничні від 12.90 зол. поручає ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1

Розкинули могилу в Реклинці.

В селі Реклинці повіт Жовква традиційний похід з процесією на місцевий цвинтар на могили померлих відбувається щорічно в черговому дні по Зелених Святих. В цьому році припав цей день на 14. червня.

Вночі з 13. на 14. червня ч. р. невисліджені досі заочинці розкинули на 1 м. високу могилу, виспану в 1922 р. у пам'ять полягалих за волю України борців, під якою спочиває виступ Микола Хомин з камінецького повіту, землю з цієї могили забрали в невідоме місце, а високий, тяжкий дубовий хрест, що від 16 літ на цій могилі стояв, викинули поза паркан.

Про цю анекдоту посвяченого місця допідвався місцевий парох і вірні щойно тоді, коли з процесією ввійшли на цвинтар. Вразила вона всіх болоче. Люди з жалю плакали, коли о. парох в часі промови над розкиненою могилою осуджував цей ганебний поступок. Відрухово люди пішли по хрест і принесли його назад на те місце, де він раніше стояв. Підчас свята сто-

яло коло цвинтаря двох поліціантів, які по відправі ввійшли на цвинтар і один з них зняв з хреста табличку з написом. Подібна профанація цієї самої могили трапилася вже перед трьома роками, винуватків тоді не викрили.

Кілька днів перед торжеством направлено згадану могилу. З цієї причини поліціант вів у селі докождження в тому напрямі, хто могилу поправляв, начеб це була провиня.

В селі велике обурення, бо наряд тут освідомлений і тому наведені вище факти викликають саме протилежні наслідки від тих, що їх бажали собі ті, які спрофанували гріб. Розкинення могили зміцнило лише духа місцевих селян і причиниться до ще більшого їх освідомлення.

Слід згадати, що вночі з 13. на 14. червня ч. р. відбувалася забава місцевих штепельців в домі заступника солтиса Станіслава Ржецького коло самого цвинтаря.

Українські посли за пятиприкметниковим виборчим правом

до волосних і повітових рад.

В п'ятницю 17. ч. м. відбулося під промовою пос. д-ра Духа засідання соймової адміністраційно-самодіяльної комісії, що тривало від 10. год. рано з малою обідовою перервою до год. 12 вночі. На денному порядку наради був урядовий проєкт закону про вибір громадських, волосних і повітових радних, що його реферувал пос. д-р Кісичунович. Референт подав тільки загальну характеристику проєкту і деякі свої зауваги до нього, не згадуючи жодним чином про потребу усунення з дотеперішнього виборчого права при виборах до волосних і повітових рад посередньої системи голосування. Головна ріжниця між обов'язковими досі виборчими постановами і проєктованою виборчою ординацією є радше формального характеру, бо зміст цілої низки дотеперішніх виборчих регуляцій, що їх видає у формі розпорядків міністр внутрішніх справ, має обов'язувати одноцілними закон, що по своїй суті є компліцією дотеперішніх виборчих регуляцій. Таких регуляцій було п'ять: два при виборах громадських радних, два при виборах до волосних рад і один при виборах до повітових рад.

Отже урядовий проєкт виборчої ординації не вводить ніяких основних змін, лише упрощує та об'єднує виборчу техніку і скріплює під дешином оглядом контролю громадянського чинника, передбачуючи вибір членів виборчих комісій та їх заступників відповідними самоуправними установами, яких досі іменував староста — причому предсідників виборчих комісій іменує і на два староста. Законопроект

продовжує теж деякі речини у виборчому календарі, щоб дати спрому виборцям берегти своїх прав та усунути всякі несподіванки головне зі зголошуванням кандидатів і при обчисленні голосів. З цього боку новопроєктовані постанови корисніші від дотеперішніх.

Як перший в генеральній дискусії промовів пос. д-р Степан Баран, який підкреслив політичний сторінок законів про територіальну самоуправу і політичні тенденції проєктованого проєкту та піддав річезній критиці цілу дотеперішню виборчу систему до поодиноких установ територіальної самоуправи. Ці закони не здали життєвого іспиту і проти них, зокрема проти виборчих ординацій, заявлялося не лише українське громадянство, але і цілості і польське село, що домагається голосно основної їх ревізії. Видлягають це в першу чергу польські людювці, що на своїх конгресах і в часі відомого кривавого минулорічного хлопського страйку видлягнули як одно зі своїх найголовніших домагань переведення демократичної реформи закону про територіальну самоуправу і виборчої ординації з обмеженням дотеперішньої супрематії державної адміністрації у справах територіальної самоуправи. В дальшій своїй промові домагався введення загального, рівного, безпосереднього, тайного і пропорціонального права голосування не тільки до громадських рад, але і до волосних та повітових рад, бо такі ради будуть висловом дійсної волі міліонових мас виборців. Щоб увести до установ територіальної самоуправи молодий конструктивний в своїй великій біль-

НОВИНКИ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всім оповістки про загальні збори, концерти, відкриття, товариські сходження, померлі згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Українці, позір! Купуйте льоно до 42-го Клясової Льотерії тільки в українській колекторії Повітового Товариства Кредитового у Львові, вул. Сикстуська 38, партер, телефон ч. 108-61, чековеkonto 508777. Замовлення з краю поштою відмовити. 11777 — 8

— Магазин постелі Р. Джала — Львів Хоружини 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри до 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає пір'я по прання. Тел. 294-81, 1185 — 100

— Лиси, пелеринки, краватки з футер виконані і поручає Юліан Гаушевський, Львів, пл. Чапівський 3, I. телефон 254-46. Приймаю футри до перекошу літом. 3229

— Лікарську ординацію шкірних і венеричних хвороб по бл. п. д-рові Євгенові Дурделлі перебрала д-р Михайло Дубовий та веде її від 20. черня п. р. у Львові при вул. Косцюшка 4.

— По підпорядкованій праці належність заслужений відпочинок. Найкраще відпочити можна лише в Гребеніві в пансіоні Зелемін. 1785

— Чи знаєте, що фотографічний апарат з Е-комі збільшує радість життя? 1639

— Українська Порада для вибору звання при Головні Управі Рідної Школи приймає зацікавлених кожного четверга і п'ятниці від 5 до 7 год. попол. і в суботи від 1 до 3 год. Порада урядуватиме перед шкільними фірмами лише до 12. липня, по фірмах від 15. черня.

— Конфіскація „Діла“. Недільне число „Діла“ (ч. 132) підпало конфіскації

— Змагання за гегемонію в Європі. В четвер 23. п. м. наш паризький кореспондент д-р Юрій Студинський виголосить на цю тему відчит у домі „Молодої Громади“ в год. 7.30 вечором. Вступ для членів, ТОПЖ-у, „Молодої Громади“ та учасників клубу.

— Вписи на курси суспільної праці приймає секретаріат щоденно від год. 5—8 вечором при вул. Підвала ч. 17 (дівова школа ім. Сташів). — Всім нашим кореспондентам та принагідним дописувачам і авторам звертаємо увагу, що в теперішній літній час адресовані на назви окремих членів Редакції дописи можуть втратити свою актуальність, якщо чекатимуть повороту адресата з відпустки. Тому просимо адресувати редакційний матеріал загальною до редакції.

— Іспит зрілості в державній гімназії в Сокалі відбувся в другій половині травня. До іспиту допущено 60 учеників, з того 27 оо. Бернардинів. З українців свідство зрілості дістали: Маврицук Роман, Нічай Марія, Онуфрейчук І., Пашкевич Степанія і Пшеворський Мирослав.

— За приналежність до О. У. Н. перед окружним судом у Самборі, станув гімн. абс. Микола Пертак, його брат столяр Степан Пертак та гімн. абс. і голова хіристого „Сокола“ Мих. Ольшанський, всі з Хирова. Підсудним захищав приналежність до О. У. Н. М. Ольшанського захищав ще акт обвинувачення, що він був заоновим провідником О. У. Н., і бовим референтом та як голова „Сокола“ 14-го грудня 1936 р. влаштував академію в честь бл. п. Біласа і Данилишина, а під притокою сокольських ірвав, переводив військовий вишкіл. Підсудні заперечили свою вину. Розправу покищо перервано. Боронити підсудних адв. д-р Рогучий і д-р Галушницький.

— Процес за події в Сокалі з липня м. р. відбудеться від 22. до 25. п. м. перед окружним судом у Львові.

— Іздіковський зголосився до в'язниці. Б. погос Іздіковський, засуджений на 5 літ в'язниці, зголосився до прокуратора, що відіслав його до в'язниці. У п'ятницю Іздіковський виїхав зі свого мешкання у невідомому напрямі, тому розіслав за ним гончі листи. На волю випустив його за капілею.

— Віце власників каменів. Минулої неділі вроду відбудуся віце львівських власників каменів в кін „Атлант“. Усі промовці нарікали на ригористичні постанови негачного ремонту каменів, що довели до нагальної підняшки айнагород робітників і будівельних підприємств. Дійшло до того, що за саме випозичення драбини, треба заплатити 5 зол. Присутні прийняли резолюцію того змісту, щоб міністер внутрішніх справ дозволив перевести ремонт каменів до двох років і щоб уряд призначив відповідні кредити на основний ремонт.

— Не дають змоги відбутися показової лекції релігії. В Колодзії, п. Скалат, дня 28. м. м. відбувся деканальний соборчик. У програмі соборчика була між іншим практична лекція з науки гр. кат. релігії в народній школі в класі V-й, на якій мали бути присутні всі священники з деканату. Місцевий парох повідомив про це управителя школи. Вночі перед соборчиком управитель школи доручив пароху Колодзії письмом такого змісту: „Do Urzędu Parafialnego w Kolodziejówce. Kierownictwo szkoły powszechnej w Kolodziejówce donosi, że Inspektor szkolny Stanisław Błotki telegramem z dnia 27. V. 1938, godzina 20.30 coła swoje zezwolenie na odbycie pokazowej lekcji z nauki religii obrz. gr. kat. w szkole powszechnej w Kolodziejówce. W Kolodziejówce, dnia 27. V. 1938. Eugeniusz Baro, kierownik. Деж українські священники мають відбутися показову лекцію? Чи в католицькій державі провід школи має протититися показовій лекції з науки релігії, чи навпаки повинен помагати та радити з того, що такі лекції відбуваються? — Градова буря перейшла над північною Золочівщиною і знищила зовсім у Русиліві 55 моргів збіжжя і 45 моргів буряків, крім того поважно ушкодила 100 моргів городовини. У Вільшанці Малій знищив град 100 моргів збіжжя зовсім, 80 моргів збіжжя на 80%, 100 моргів городовини на 20%. Крім того град поранив поважні школи у сусідніх селах, як Красне, Зашківці, Ожидів, Королівка, Чини й ін. та пбив чимало шиб. Шкоду обраховують на 263.000 зол.

— Присуд на провідника людюців. Минулої неділі вполудне в окружному суді в Перемишлі скінчився процес проти адв. м-ра Едліського з Ярослав, що тривав майже два тижні, засудом на півтора року в'язниці. Суд станув на становищі, що підс. Едліський заснував тайний збройний союз керуючи бойками людюців, що підчас минулорічного страйку людюців не допустили в Ярославщині і Переворщині селян до міста з продуктами. Хоч засудженому зачислив суд саідний арешт — Едліський буде сидіти ще далі у в'язниці, бо суд прихилився до внеску прокуратора, щоб не випустити засудженого на волю.

— Львівська хроніка. На Левандівці дійшло до сварки між візниками пегли Цепелевським, Ганутою і Лемпертом. Сварка закінчилася важким побиттям Лемперта, якого відвезли до шпиталю, де він помер. Поліція арештувала обох згаданих візників. — До розкопаного каналу при вул. Мартина впав 40-літній Ст. Палій зі Сигнівки і важко потовкся. Його відвезли до шпиталю.

— Краєва хроніка. З ріки Стрипівор витягнули тіло 60-літнього селянина Андрія Гудзана з Бабина пов. Самбір. Свідство виявило, що Гудзана вбив його 30-літній син Михайло на тлі сварки за маєток. — З повітової команди поліції в Надвірній виїхав ще 7. п. м. поліція Хвойка і дотепер ще не вернувся. Всікі пошуканки не довели до нічого. Хвойка залишив у Надвірній жінку і дитину. — У Столпни пов. Рівно загинув страшною смертю 26-літній Микола Гарасюк між трибами зубатого кола вітряка Зіновія Ільчука. Машиня розторощила нещасливого голову.

— Намагане вбивство і самогубство ластаря. В Радомі ластар Майський стріляв до свого шефа Рожниківського, якого легко зранив. Описав пішов до другої кімнати і застрілявся. Причиною намаганого вбивства і самогубства були непорозуміння на службовому тлі. Влада веде слідство.

— Страшна залізнична катастрофа в Америці. У степі Монтана у Злучених Державах льокомотива і сім вагонів поспішного поїзду впало до ріки у хвилині, коли поїзд зняшовся на мості, що його ушкодила буря зі зливовою. В катастрофі загинуло 94 особи. Збогадуються, що 40 вбитих є ще в затоплених вагонах. З водою пішло 7 трупів.

— Затроїлося 40 осіб. В місцевості г-цеа в Румунії затроїлося 40 осіб мисом вола, що згинув на скаженніну. У страшних муках померло 5 осіб.

— Хмари саранчі навістили полудневу Румунію. Найбільше потерпів повіт Ковурлуй, де саранча обсіла поля і сіножаті. В рятуноковій акції беруть участь селяни, які обливають загрожені терени безлізною в пороком і підпалюють.

— Страйк робітників у галерії образів. Безробітні м. Ванкувер у Канаді відмовилися прийдати запомаги домагачимся праці. Коли ім відмовили — 700 робітників заняло будинок галерії образів заявляючи, що не покинуть її, аж доки не дістануть поші.

— Афера американського консула. Уряд найменшої республіки в Середній Америці Коста Ріка зажадав від німецької влади, щоб арештувала П. б. консула Артура Кнофельмахера. Згаданий консул плянував на велику мірку фальшування документів у справі громадянства і паспортів республіки Коста Ріка для жидів емігрантів.

— Пропав у звалищах вулкану. Зі столиці Перу Ліма надійшли вістки, що від кількох днів нема ніякої вістки про німецького альпініста проф. Фріца Маєра, який з Вернером Сельде і провідником загинув на верху вулкану Чачані. Рятунокова експедиція вернулася з порожніми руками і не знайшла найменшого сліду. Літак „Люфтваганс“ літав кілька годин понад вулканом, але також не доглянув нікого.

— Кукурудза — виявом тісної співпраці. Альбанці навістили повімі і неврожай. Уряд рішив спровалити більшу кількість кукурудзи. Покищо Мусоліні подарував альбанському урядові 10.000 сотнарів кукурудзи для бідних альбанців. Альбанська преса помістила статті зі щирою подякою Мусолініві та італійському народові.

— Річні вістки. Княжна Віндсору скінчила 42 роки. З цієї нагоди дістала багато листів і гратуляційних телеграм головно з Америки. — У графстві Ленкашер в Англії осів на міліні човен з 18 пасажирами 5 дітей аатонудо. — У громаді Фльорешті в Румунії померла жінка в 120 р. життя. — Незалежо м. Дорна Ватра на Буковині згоріли великі простори ліса. В рятуноковій акції брало участь військо і доколичне населення. Шкоди сягають кількох мільонів лейв. — Перед військовим судом у Букарешті стане проф. Йонеску, директор щоденника „Кувантул“ за співпрацю зі „Залізною Гвардією“.

Нові книжки і журнали.

КНИЖКИ:

КОЛОСЯ БОЖОІ МАТЕРІ. Маріяські легенди айбоя Антія Лотоцької. Наказом Вид. „Наш Приятель“. „Моя вишкеша“ ч. 4. Львів 1938. Отор. 31, 16.
30-ЛІТТЯ ГІМНАЗІЇ РІДНОЇ ШКОЛИ В ЯВОРОВІ. Історія, споминок, статі. Наказом Ювілейного Комітету. Яворів 1938. Отор. 86, форм. 8". В томоті 23 аркуші.

При затроєнні мисом, вудженніном, рибом або грибами, а-фав ужити природна гирна вода Францішка Йонска ділає скоро і леохібно, а також є вона невичайним успішним засобом лікування. Опитайте В. лікаря

Театри.

Великий Театр:

Вівторок 21. 6. год. 8. „Рос-Марі“. Среда 22. 6. год. 8. веч. „Король во-люнті“. Четвер 23. 6. год. 8. веч. „Король во-люнті“.

Театр Річнеродностей.

Вівторок 21. 6. год. 8.30. Російський турок „Волга“. Среда 22. 6. год. 8. „Ліва“. Четвер 23. 6. год. 8. веч. „Ліва“.

Український Театр дна Йосифа Сидініна (сеніора).

БУСЬК:

21. 6. Чорноморці. 22. 6. Нігуш. 23. 6. Сила життя.

ЗОЛОЧІВ:

21. 6. Подвійна бузона. 22. 6. Стефа Сладківської. 23. 6. Нігуш. 24. 6. Сила життя.

Український Нар. Театр ім. І. Тей-є-віча.

НАДВІРНА:

21. 6. Пригода з Черті.

Український Народний Театр ім. М. Садівського.

КОСІВ:

22. 6. Мазепа. 23. 6. Гетьман Полуботок.

РОЖНІВ:

23. 6. Маруся Богуславка. 24. 6. Пісня Бескату. 25. 6. Чесна Суцалка. 26. 6. Гетьман Полуботок. 27. 6. Мазепа.

КОБАКИ:

25. 6. год. 4. полуд. Пісня Бескату. 27. 6. год. 4. полуд. Гетьман Полуботок.

ЮТІ:

25. 6. Пісня Бескату. 26. 6. Чесна Суцалка. 27. 6. Гетьман Полуботок. 1. 7. Мазепа. 2. 7. Боготалка.

ЖАВО:

1. 7. Пісня Бескату. 5. 7. Чесна Суцалка. Театр урядом до ходу театру і бала

